

Bevarandeplan för Natura 2000-området Valfrid Paulsson-reservatet

Foto: Emil Larsson

Fastställd av Länsstyrelsen: 2017-05-05
Namn och områdeskod: Valfrid Paulsson-reservatet, SE0810489
Kommun: Vindeln
Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt bevarandeområde (SAC)
Övrigt skydd: Frivillig avsättning av markägaren
Markägare: Sveaskog
Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten
Area: 33,6 ha

Karta

Valfrid Paulsson-reservatet
Områdeskod: SE0810489
Kommun: Vindeln
Area: 33,6 ha

Länsstyrelsen
Västerbotten

Gräns för Natura 2000-området

0 0,4 0,8
Kilometer

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bevaras.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

3110 Näringsfattiga slättsjöar	2,4 ha
9010 Taiga	9,0 ha
9060 Åsbarrskog	22,0 ha

Beskrivning av området

Valfrid Paulsson-reservatet ligger cirka 5 kilometer nordväst om Gladaberg i Vindelns kommun. Området är ett gammalt domänreservat som först hette Blåtjärnsreservatet, men som 1991 döptes om efter namnet på Naturvårdsverkets avgående generaldirektören, Valfrid Paulsson som växt upp i trakten. Idag är området frivilligt avsatt av Sveaskog och ingår i ekoparken Skatan.

I västra delen löper en rullstensås bevuxen med gammal tallnurskog. Mitt i området ligger de två Blåtjärnarna. Även i den södra delen av reservatet finns en äldre tallgenerationer med åldrar över 300 år. Tillgången på torrakor och lågor är god och i de levande tallarna kan man hitta spår från minst tre bränder. I området finns många hotade arter knutna till gammal sandtallskog, framförallt svampar och insekter.

Den norra, yngre delen av reservatet domineras av täta bestånd av ung tall där självgallring skapat en del död ved. Äldre grova lågor förekommer ytterst sparsamt. Undervegetation utöver klenta tallar saknas helt, nere vid tjärnen står dock en del björk. En tjärdal finns i reservatets norra del. Isälvsleden går genom området och terrängen är trots sina böljande landformer mycket lättvandrad. Området ligger i ett större landskap som är högt prioriterat i Länsstyrelsens strategi för naturvårdsbränning. Sandbarrskog är en också prioriterad skogstyp enligt skogsskyddsstrategin.

Bevarandesyfte

Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som

omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Den brandpräglade och starkt talldominerade skogen.

Motivering

Äldre brandpräglade tallskogar, speciellt i åslandskap, är idag ovanliga och utgör små områden i ett annars storskaligt skogsbrukslandskap. I området finns en god trädkontinuitet som skapar förutsättningar för hotade marksvampar. Området har aldrig kalavverkats och inte heller utsatts för hårda plockhuggningar.

Prioriterade åtgärder

Området är aktuellt för naturvårdsbränning och motormanuella röjningar av gran. I övrigt är inga åtgärder aktuella.

Beskrivning av utpekade naturtyper

3110 Näringsfattiga slättsjöar

Relativt grunda sjöar med kortskottsvegetation och näringsfattiga stränder. Sjöarna förekommer på glacifluviala avlagringar i flacka områden eller i anslutning till istida ås- och deltaformationer. Båda Blåtjärnarna är klassade som den här naturtypen.

Bevarandetillstånd idag

Sjöarna är helt opåverkade av dikningar och andra företag. Tillståndet bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Sjöarna ska ha en välutvecklad kortskottsvegetation. Vattnet ska vara klart och ha god eller hög ekologisk status enligt vattenförvaltningen. Naturtypen är mycket känslig för eutrofiering och därför ska sådan påverkan minimeras. Sjöarna ska ha en naturlig hydrologi och naturlig artsammansättning. Arealen ska inte minska.

9010 Taiga och 9060 Åsbarrskog

Som taiga och åsbarrskog räknas skog med relativt liten påverkan och vars strukturer och funktioner liknar dem i en urskogsartad skog eller en naturskog. Viktigt är att det finns en skoglig kontinuitet och att träden är i olika åldrar och storlekar, och att död ved finns i sådana mängder att arter och processer typiska för naturskogar kan finnas och fortgå.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Vissa delar är yngre men kommer att utveckla högre värden över tid.

Bevarandemål

Naturtyperna ska vara fortsatt brandpräglade. Det ska finnas en variation i trädens åldrar, dimensioner och höjd. Både stående och liggande död ved ska finnas i sådan mängd som är typisk för denna typ av naturskog. Arter knutna till äldre sandtallskogar ska förekomma. En god trädkontinuitet ska finnas för att förutsättningar för hotade marksvampar. Arealen ska inte minska.

Hotbild

Långvarig utebliven brandstörning är det största hotet. Många arter kräver brandskadad och brandddödad ved. Utan brand riskerar den öppna tallskogen att växa igen med framförallt gran och bli alltför skuggig och kall för många arter.

Avverkning eller andra skogsbruksåtgärder skulle förstås innebära ett stort hot mot områdets värden. Området är dock frivilligt avsatt av Sveaskog vilket innebär att inget skogsbruk ska förekomma här.

Sjöarna är känsliga för eutrofiering och belastning av humus och försurande ämnen. Därför kan skogsbruk och dikning inom tillrinningsområdet utgöra ett hot.

Övriga verksamheter och åtgärder som kan påverka områdets värden innefattar terrängkörning; exploatering såsom väg- och anläggningsbyggen; täktverksamhet såsom sand- och grustäkt; kalkning och gödsling. Dessa och liknande verksamheter kan påverka området även om de bedrivs utanför områdets gränser.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Valfrid Paulsson-reservatet är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29§§ miljöbalken. Området är även frivilligt avsatt av Sveaskog inom ekoparken Skatan.

Skötselåtgärder

Naturvårdsbränning. Området ligger i ett större bränningslandskap som är prioriterat för bränning enligt Länsstyrelsens bränningsstrategi. Även motormanuell röjning av inväxande gran kan bli aktuellt, men för närvarande är inslaget av gran ytterst begränsat. Om humustäcket blir för tjockt kan riktad markstörning behövas för att gynna hotade marksvampar. I övrigt är inga åtgärder aktuella.

Ytterligare information

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enstaka områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.